

Fiskerulykker for 10-årsperioden januar 1997 – desember 2006

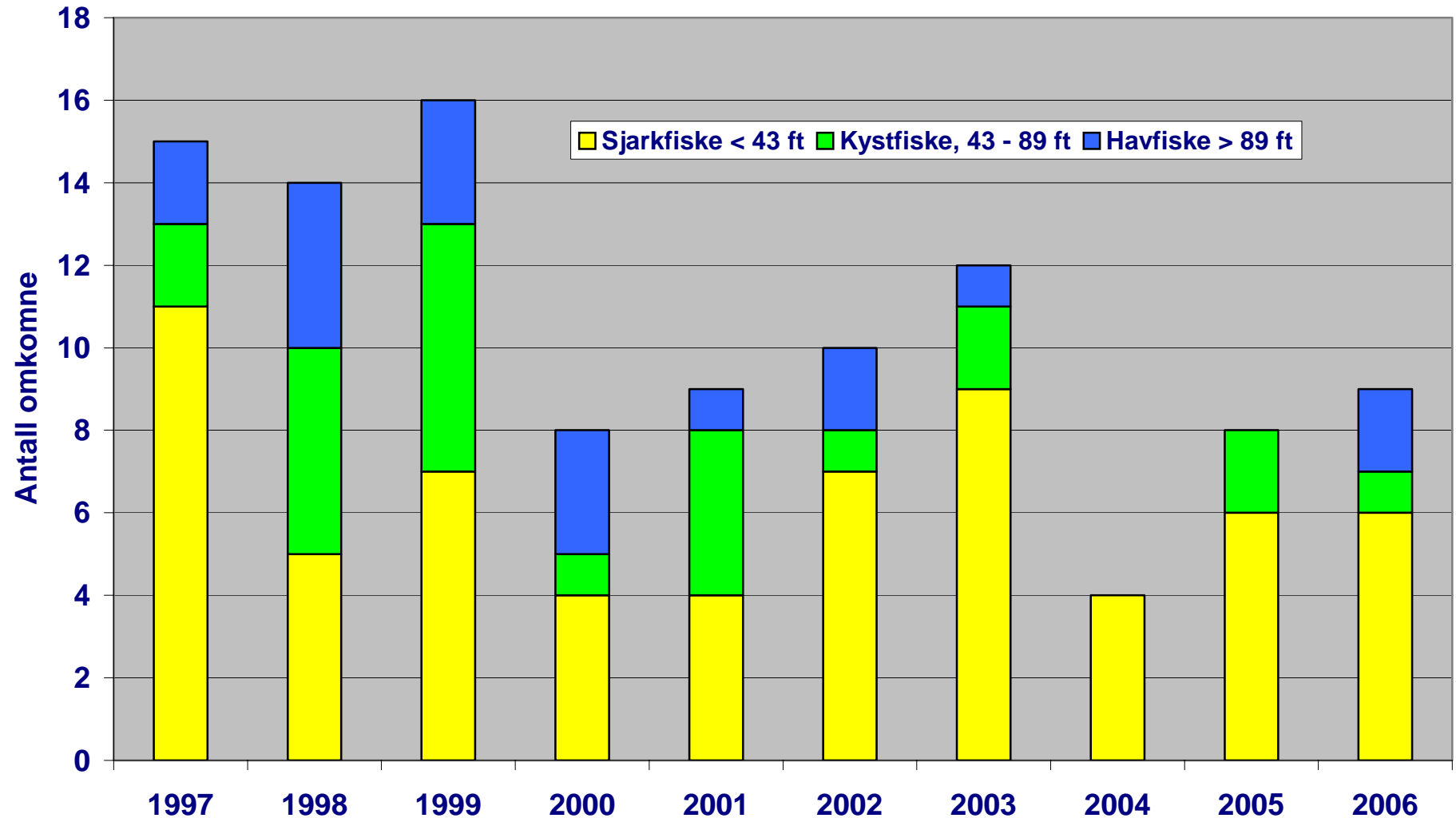
Presentasjon utarbeidet for:
Sikkerhetsopplæring for fiskere og fiskernes organisasjoner
 Halvard L. Aasjord,
 SINTEF Fiskeri og havbruk

Fiskerulykker/yrkesdød registrert av SINTEF FH for 10-årsperioden januar 1997 – desember 2006

- For 10-årsperioden januar 1997 – des. 2006 har SINTEF Fiskeri og havbruk registrert **105 norske fiskere m.fl. som yrkesdøde, d.v.s. omkommet ved fiskeriaktivitet** og/eller om bord på norske fiskebåter
- Dette gir gjennomsnitt for perioden på 10 -11 omkomne fiskere pr. år.
- Fem – seks ulykkeshendelser er gjengangere, disse er som følger:
 - ”Forlis/havari – ulykker” med 33 omkomne,
 - ”Over bord ulykker” med 30 omkomne,
 - ”Drukning i havn” med 27 omkomne,
 - ”Slag og klemming” med 10 omkomne og
 - ”Fallende/flygende gjenstand” med 4 omkomne.
 - ”Brann/giftig gass ulykke” med 1 omkommet
- Siste brann/giftig gass ulykke skjedde i 1997 hvor en 65 år gammel fisker omkom i lugaren om bord på sin 28 fots plastsjark
- Yrkesfiskere som omkommer ved drukning under fritidsfiske på sjøen eller i ferskvann er ikke tatt med i denne hovedstatistikken!

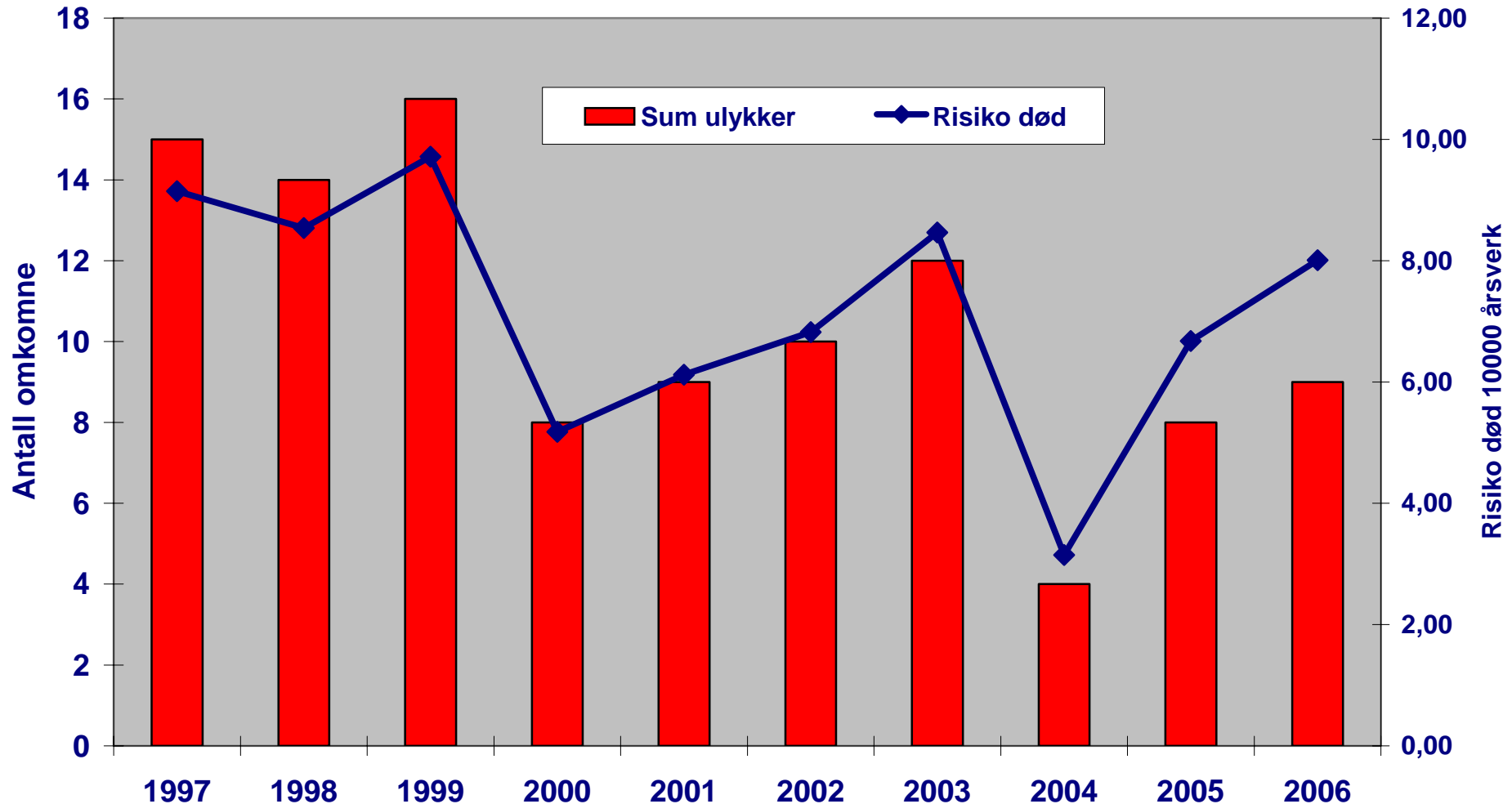
Dødsulykker blant norske fiskere fordelt på ulykkesår og tre fartøygrupper for 10-årsperioden januar 1997 – desember 2006

Fiskerulykker (yrkesdød) - januar 1997 - desember 2006

Dødsulykker blant norske fiskere fordelt på ulykkesår med kalkulert ulykkesrisiko for 10-årsperioden januar 1997 – desember 2006

Fiskerulykker - yrkesdød og risiko - januar 1997 - desember 2006

Dødsulykker blant norske fiskere fordelt på ulykkesår og tre fartøygrupper for 10-årsperioden januar 1997 – desember 2006

Årstall	Liten kyst < 43 fot	Stor kyst, 43 - 89 fot	Havfiske > 89 fot	Sum ulykker	Fisker mantall	Årsverk	Risiko yrkesdød
1997	11	2	2	15	22915	16398	9,15
1998	5	5	4	14	21298	16398	8,54
1999	7	6	3	16	21274	16470	9,71
2000	4	1	3	8	20094	15459	5,17
2001	4	4	1	9	18967	14700	6,12
2002	7	1	2	10	18648	14652	6,83
2003	9	2	1	12	17259	14175	8,47
2004	4	0	0	4	15586	12718	3,15
2005	6	2	0	8	14785	11985	6,68
2006	6	1	2	9	13933	11239	8,01
Sum	63	24	18	105			
%-andel	60 %	23 %	17 %	100 %			

Registrerte fiskerulykker året 2004

- For året 2004 ble det (kun) registrert fire norske fiskere som yrkesdøde, alle de omkomne var sjarkfiskere:
 1. Sjarkforlis 9. januar: Sjarkfisker 79 år fra Bodø omkommer ved forlis i dårlig vær i skjærgården utfor Bodø. *"Fiskeren hadde VHF ombord, men sendte ingen nødmelding. Dette medførte sein start på leteaksjon"*. Båtvrak funnet drivende 21. jan. Omkommet fisker funnet på strand i Lofoten.
 2. Sjarkforlis 13. januar: Sjarkfisker 39 år fra Berlevåg blir borte når hans 33 fots Viksund-sjark synker 10 nm NØ av Svartoksen på grunn av vannfylling i dårlig vær. Fisker ikke fått tid til å bruke redningsutstyr?
 3. Over bord 2. april: Sjarkfisker 72 år (tidl. fiskeskipper) fra Sørvågen i Vest-Lofoten på juksafiske ved Lofotodden blir meldt savnet fra sin nye 25 fots Viknes-sjark. Sannsynlig en typisk fall-overbord ulykke som kan skyldes en kombinasjon av lave rekker, glatte dekk og store fartøybevegelser.
 4. Klemming i garnhaler 18. oktober: Sjarkfisker 66 år fra Godøya i Giske kommune blir meldt savnet av familien og seinere funnet fastklemmt og omkommet i garndrager om bord på sin 33 fots tresjark utfor Ålesund. Manglet nødstopp på haler?

Registrerte fiskerulykker året 2005

- **For de første 6 mnd. i 2005 ble 7 norske fiskere reg. omkommet:**
 1. **Kantring åpen båt:** 5. januar blir en fjordfisker på 70 år fra Balsfjord i Troms blir funnet omkommet etter kantring av sin 17 fots plastbåt.
 2. **Havneulykke:** Kvelden 24. januar faller en 55 år gammel mann fra Seiland i sjøen og drukner ved flytebyggen etter et besøk om bord på en fiskesjark i Hammerfest havn (ikke yrkesfisker).
 3. **Havneulykke:** 19. februar drukner en 24 år gammel kystfisker fra Tromsø i havna i Ålesund. Mannskap om bord 90 fots kystnotbåt.
 4. **Havneulykke.** 20. februar drukner en 52 år gammel kystfisker fra Lofoten da han skal om bord på et 49 fots fartøy i heimehavn i Nordvågen.
 5. **Over bord:** 28. februar faller en 62 år gammel sjarkfisker fra Aure på Nordmøre overbord på 32 fots store sjark utfor Bjugn i Sør-Trøndelag.
 6. **Sjarkforlis:** Kvelden 30. april forliser en 33 fots sjark i Sørøysundet litt sør for Hammerfest. Sunket plastbåt og to sjarkfiskere på h.h.v. 42 år og 38 år fra Åheim på Sunnmøre blir funnet forulykket neste dag.
 7. **Over bord:** 22. juni forsvinner en 44 år gml. fisker fra Bømlo fra sin 32 fots sjark under teinefiske i skjærgarden mellom Bømlo og Austevoll.

- ***Siste halvår ble derimot ingen yrkesfiskere registrert som omkommet. Samlet har da 7 yrkesfiskere (+annen person) omkommet i hele 2005.***

Ulykkeshendelser – yrkesdød i fiskeri rapportert året 2006:

■ For 2006 er det registrert 10 ulike ulykkeshendelser med yrkesfiskere/fiskebåter involvert, de fem første:

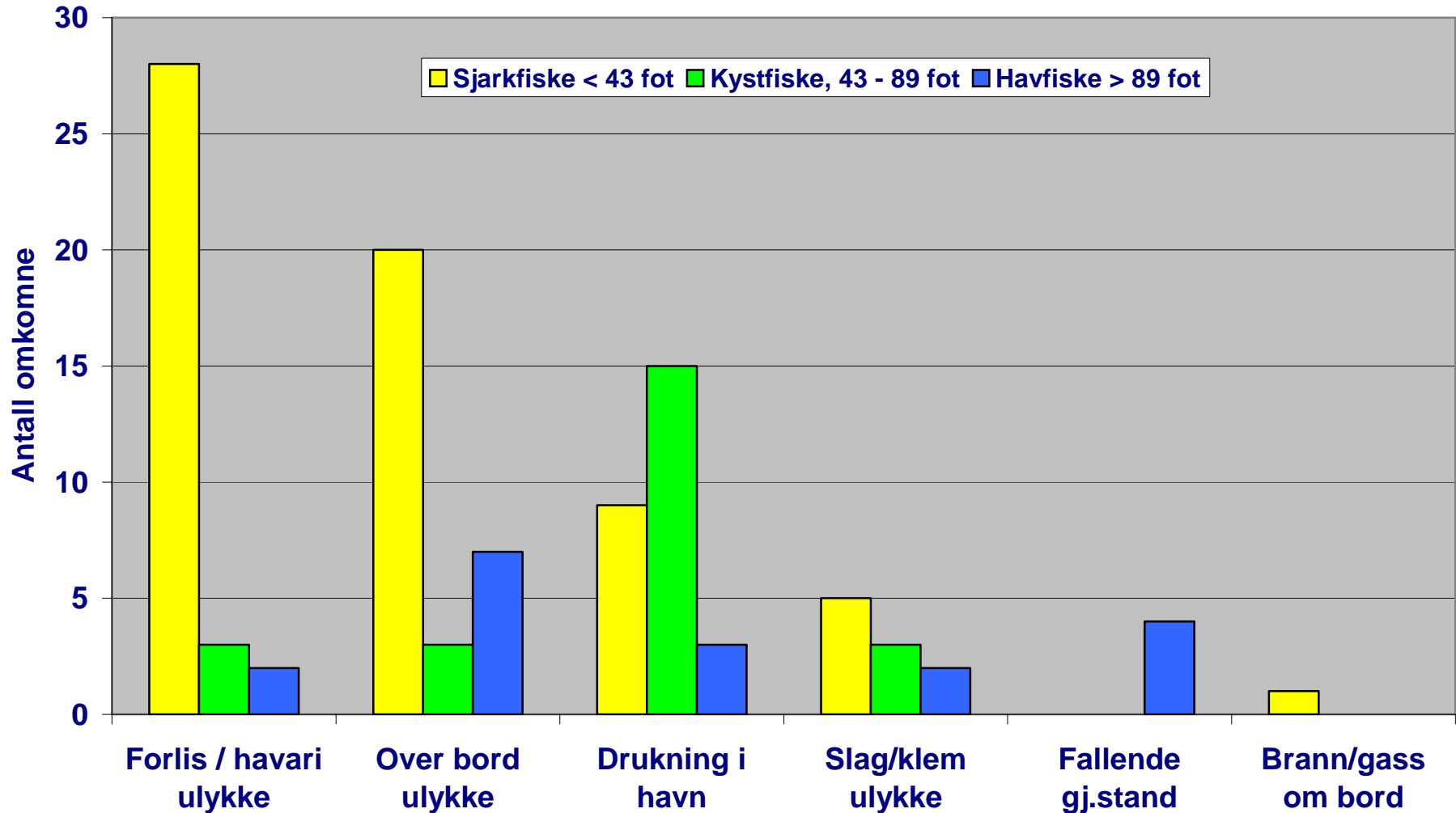
1. **Over bord ulykke 8. januar:** Garnfisker 23 år fra Nærøy i NT blir fast i iletau og går over bord under garnsetting på Trænabanken om bord på 90 foteren MS "Synsrand" av Sandøy i Møre og Romsdal. Hans bror på 20 år iført redningsdrakt prøver å berge han, men han synker like før broren når fram.
2. **Havneulykke 28. januar:** Trålfisker 43 år fra Ørsta blir borte i Ålesund havn natt til lørdag på tur om bord til trålfartøyet MS "Disko" – en 40 meter lang seitråler fra Haram. Han blir funnet druknet i havnebassenget neste dag.
3. **Sjarkforlis/kantring 11. mars:** Sjarkfisker 47 år fra Oldervik i Tromsø blir borte på havet ved Sørøya i Finnmark en lørdag da hans 27 fots Myrasjark får lastforskyvning, legger seg over og kantrer. Fiskeren får ikke tatt på seg redningsdrakten og redningsskøyta rekker litt for seint fram til havaristen.
4. **Fritidsulykke/forlis åpen båt 24. juni:** Tre erfarne kystfiskere fra Senjahopen omkommer da en 18 fots turbåt med 4 mann om bord fylles med sjø og kantrer utfor Mefjordvær. Kantret båt med tre fiskere og en tysk turist reker til havs. De norske fiskerne uten redningsutstyr eller flytemidler omkommer etter hvert av nedkjøling/drukning og blir funnet først etter 8-9 timer i havet. Den tyske turistten overlever ulykken fordi han er iført en flytedrakt.
5. **Over bord ulykke 12. juli:** Sjarkfisker 48 år fra Egersund faller sannsynligvis over bord 12. juli fra sin 32 fots sjark under dorgefiske utfor Vestkysten av Danmark. Sjark funnet tom på strand ved Hirtshals og fisker blir deretter funnet forulykket i sjøen et par dager seinere.

Ulykkeshendelser – yrkesdød i fiskeri rapportert året 2006:

- **For 2006 er det registrert 10 ulike ulykkeshendelser med yrkesfiskere/fiskebåter involvert, de fem siste:**
 6. **Klemming i garnspill 20. juli:** Kystfisker 61 år fra Stokksund i Åfjord ST og mannskap om bord på 46 fots kystfiskebåt, går fast i garnilen og blir klemt i hjel i garnspillet med en nødstopp som stopper for seint.
 7. **Klemming i garnspill 23. sept.:** Kystfisker 51 år fra Gamvik i Øst-Finnmark, alene om bord på sin 40 fots sjark, går fast i tauverk ved inntak av teiner, dras inn i spillet og klemt i hjel, da nødstopp ikke fungerer.
 8. **Over bord ulykke 25. oktober:** Sjarkfisker 66 år fra Stø i Øksnes blir meldt savnet da hans 33 fots sjark blir funnet tom ute på linehavet av en annen fisker. Sannsynligvis fall eller dratt over bord under linesetting.
 9. **Drukningssulykke i havn 11. nov.** Sjarkfisker 59 år fra Herøy på Sunnmøre blir meldt savnet da hans lettbåt (sjekte) blir funnet tom etter at fisker har fortøyd sin 36 fots sjark i Tjørnvåg. Funnet forulykket seinere, sannsynligvis på grunn av fall i sjøen fra lettbåten iført bevernylondress uten flytemidler.
 10. **Forlis ulykke 28. nov.:** En mann omkommer da en 27 fots Selfa-sjark fra Bjerkvik får en lekkasje og synker i ute i Ofotfjorden sør for Evenes. Både sønnen på 38 år og hans 66 år gamle far som er yrkesfisker, blir reddet og sendt til Harstad sykehus, hvor sønnen dør, mens faren overlever forliset.
- **Sum 12 omkomne, herav 3 yrkesfiskere under fritidsfiske med åpen båt!**

Dødsulykker blant norske fiskere fordelt på ulykkeshendelser og tre ulike fartøygrupper for 10-årsperioden januar 1997 – desember 2006

Fiskerulykker (yrkesdød) - januar 1997 - desember 2006

Dødsulykker blant norske fiskere fordelt på ulykkeshendelser og tre ulike fartøygrupper for 10-årsperioden januar 1997 – desember 2006

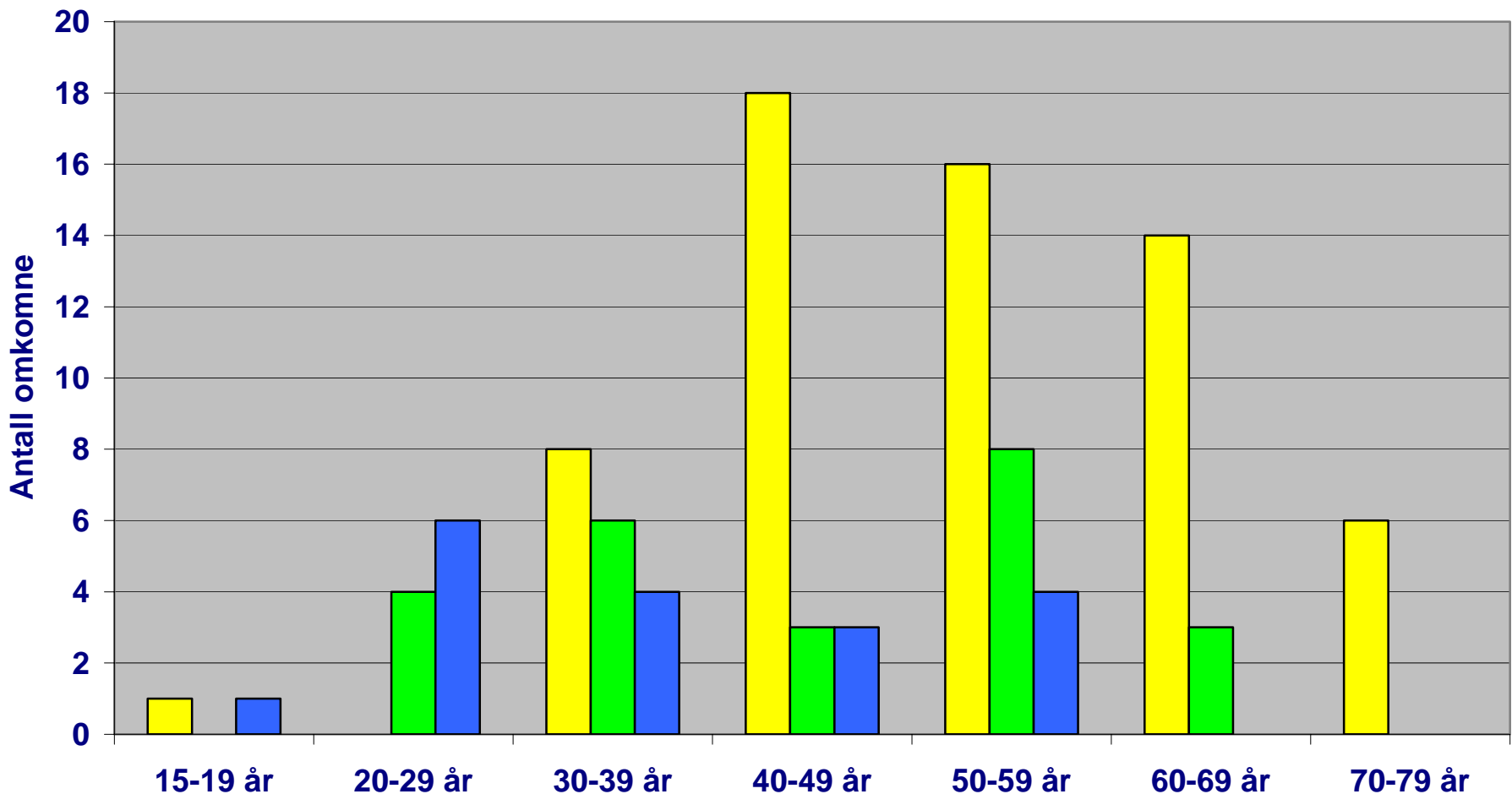
Ulykkeshendelse	Sjarkfiske < 43 fot	Kystfiske, 43 - 89 fot	Havfiske > 89 fot	Sum fiskeri ulykker	Prosent - andel
Forlis / havari ulykke	28	3	2	33	31 %
Over bord ulykke	20	3	7	30	29 %
Drukning i havn	9	15	3	27	26 %
Slag/klem ulykke	5	3	2	10	10 %
Fallende gj.stand	0	0	4	4	4 %
Brann/gass om bord	1	0	0	1	1 %
Sum ulykkeshendelse	63	24	18	105	100 %
Prosentfordeling	60 %	23 %	17 %	100 %	

Dødsulykker (yrkesdød) blant fiskere fordelt på sju aldersgrupper

Yrkesdød fordelt på aldersgrupper - januar 1997 - desember 2006

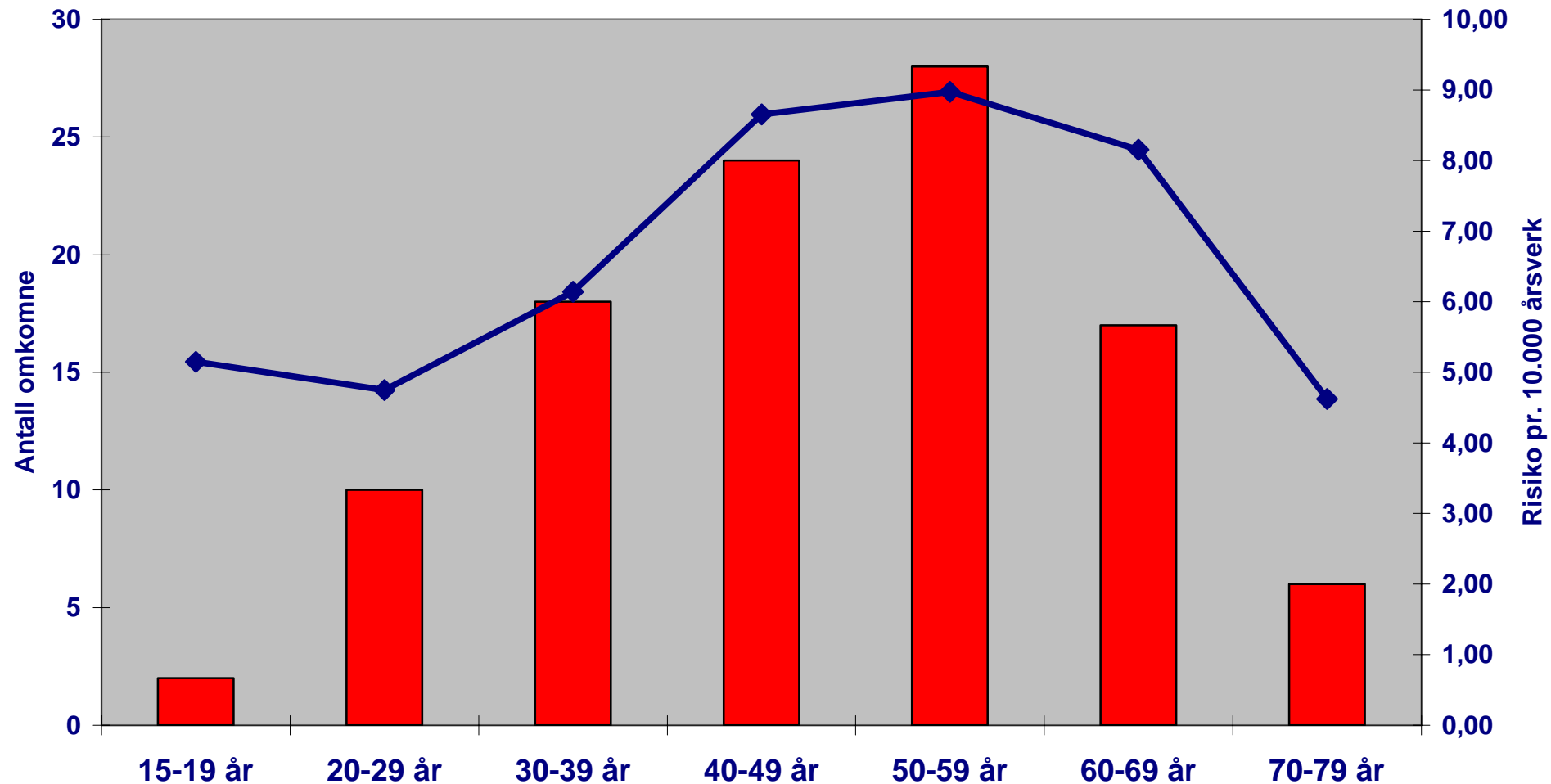
■ Sjarkfiske, L < 43 fot (12,9 m)
 ■ Kystfiske, L = 42- 89 fot (27,44 m)
 ■ Havfiske, Loa > 90 fot (27,45 meter)

Dødsulykker og kalkulert risiko fordelt på sju aldersgrupper

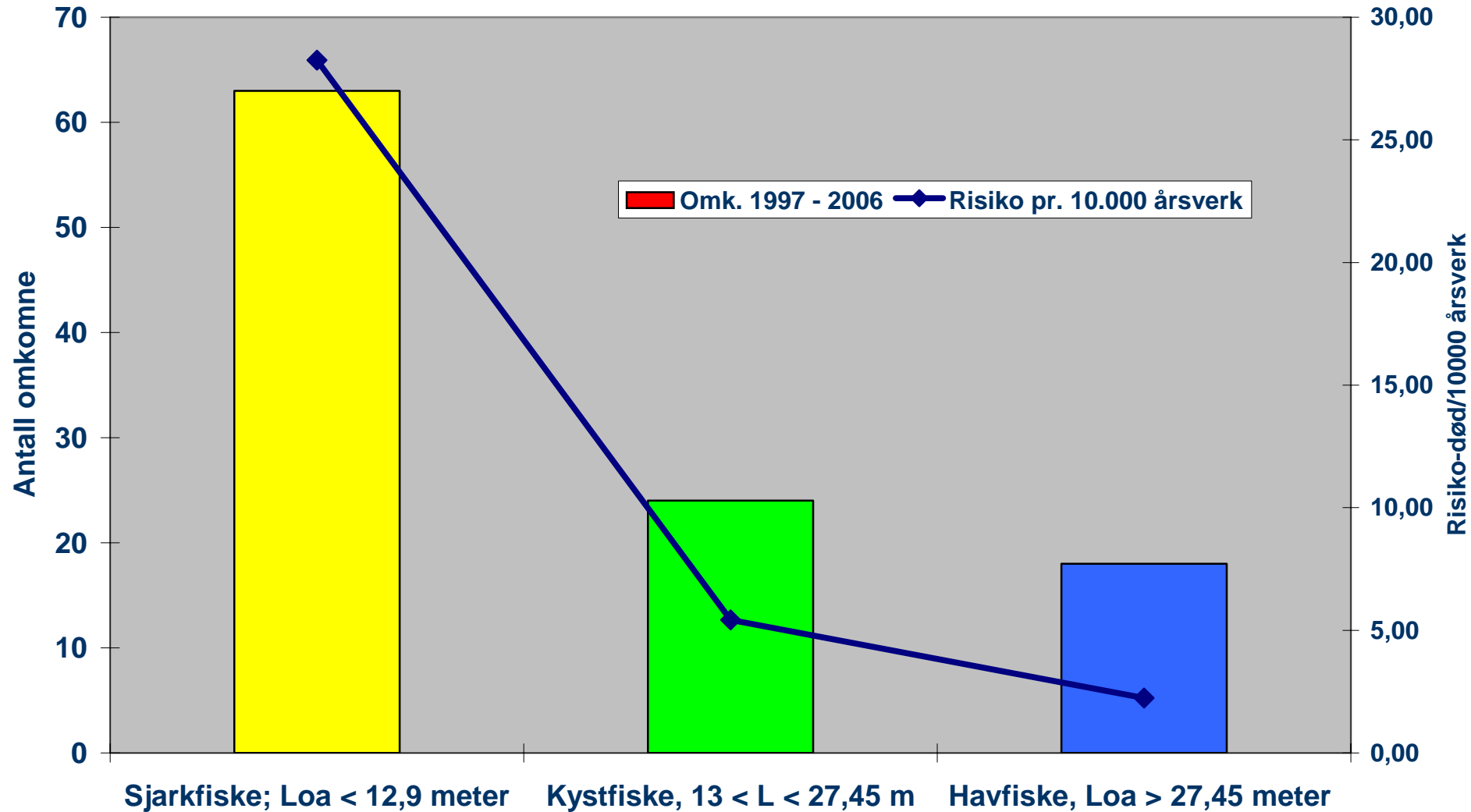
Yrkesdød og risiko fordelt på aldersgrupper - januar 1997 - desember 2006

■ Dødsulykker - yrkesdød
 ◆ Risiko død - aldersgrupper

Dødsulykker og kalkulert risiko fordelt på tre fartøygrupper

Fiskerulykker - yrkesdød og risiko - januar 1997 - desember 2006

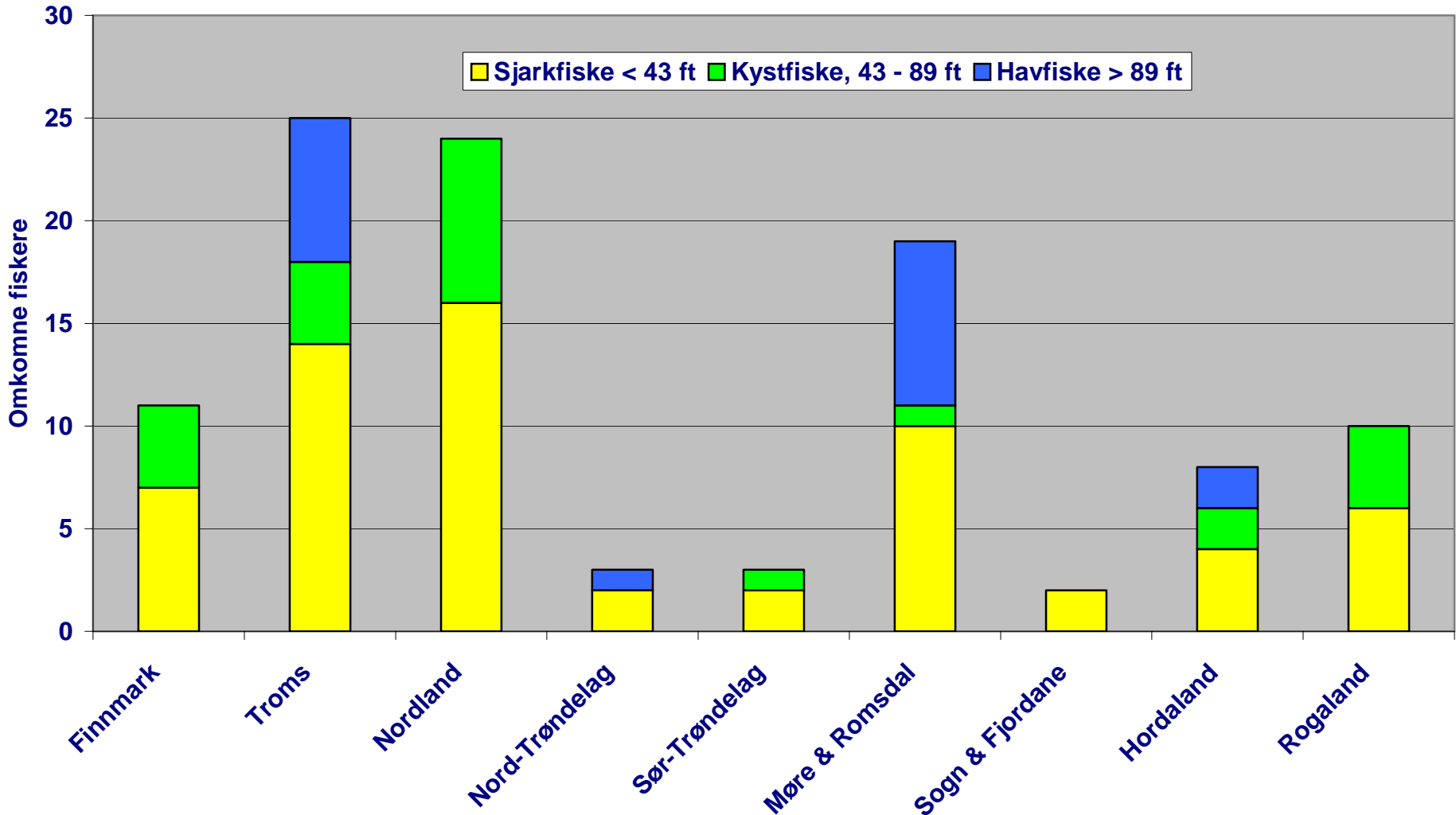
Den norske fiskeflåten: Yrkesdød og kalkulert risiko for 10-årsperioden 1997 – 2006 fordelt på tre flåtegrupper

Fartøygrupper – hovedgrupper	Kalkulerte årsverk pr. 2001	Omkomne fiskere 1997-2006	Risiko pr. 10.000 årsverk	Relativ Risiko	Prosentandel
Sjarkflåten, Loa < 12,9 meter	2230	63	28,25	Sjarkrisiko	60 %
Kystfisken, 13 < Loa < 27,45 m	4428	24	5,42	5,21	23 %
Havfiskeflåten, Loa > 27,45 meter	8046	18	2,24	12,63	17 %
Sum fiskerulykker og kalkulert risiko For 1997 – 2006	14704	105	7,14	3,96	100 %

- Tabellen over viser at ulykkesrisikoen for fiskere i sjarkflåten < 43 fot er beregnet til 28,25 omkomne pr. 10.000 årsverk. For de andre to flåtegruppene er risikoen betydelig lavere, se oppstilling i tabell.
- Tabellen viser også at det er ca. 5,2 ganger farligere å være fisker i den miste flåtegruppa kontra den mellomste og hele 12,6 ganger verre enn å være ansatt som fisker i havfiskeflåten.

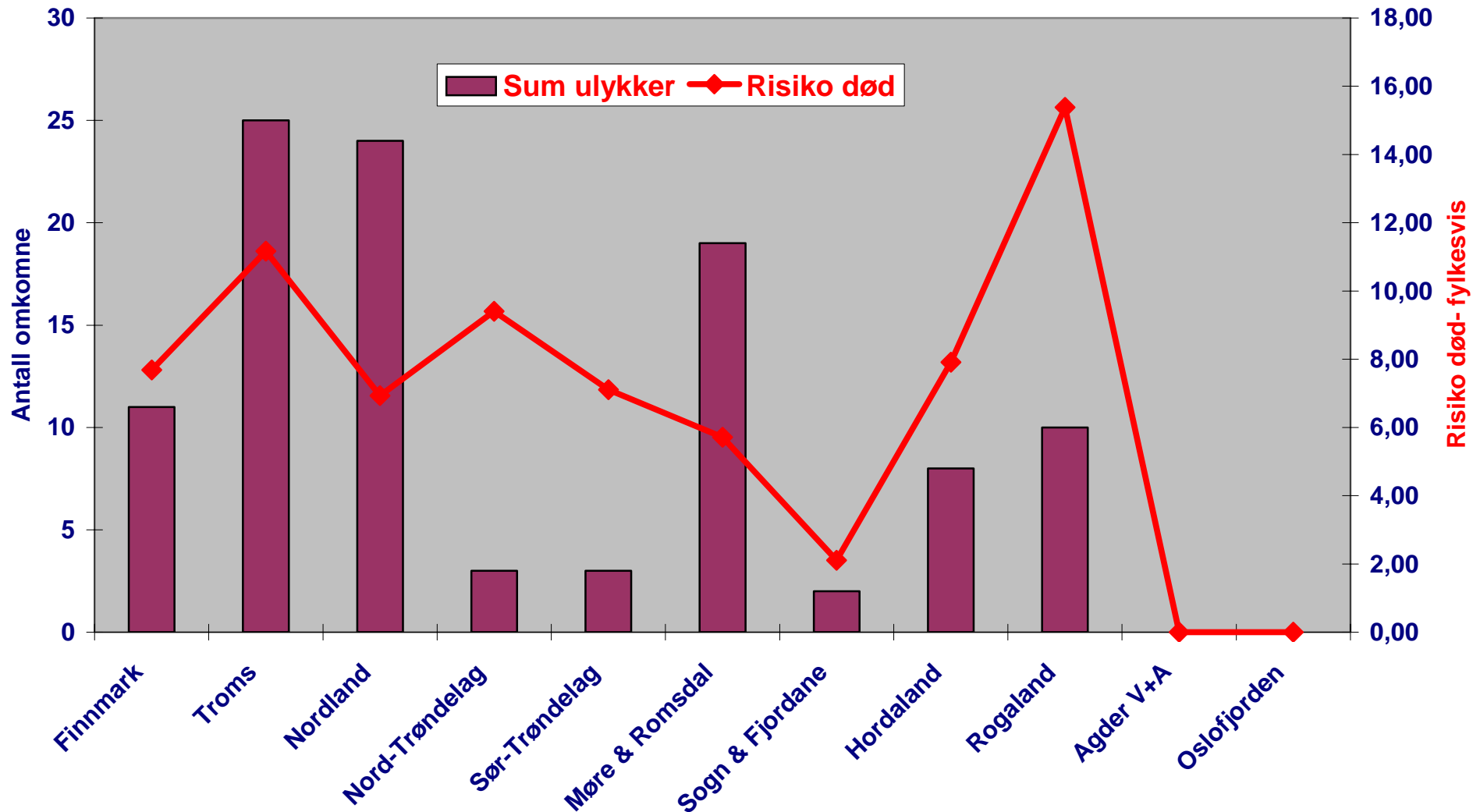
Dødsulykker (yrkesdød) blant norske fiskere fordelt på heimfylke for 10-årsperioden januar 1997 – desember 2006

Fiskerulykker (yrkesdød) jan. 1997 - des. 2006 - fordelt på heimfylke

Dødsulykker og kalkulert risiko blant norske fiskere fordelt på heimfylke for 10-årsperioden januar 1997 – desember 2006

Fiskerulykker - yrkesdød og risiko - jan. 1997 - des. 2006- fordelt på heimfylke

Dødsulykker blant norske fiskere fordelt på ulykkeshendelser og fem fartøygrupper for 10-årsperioden januar 1997 – desember 2006

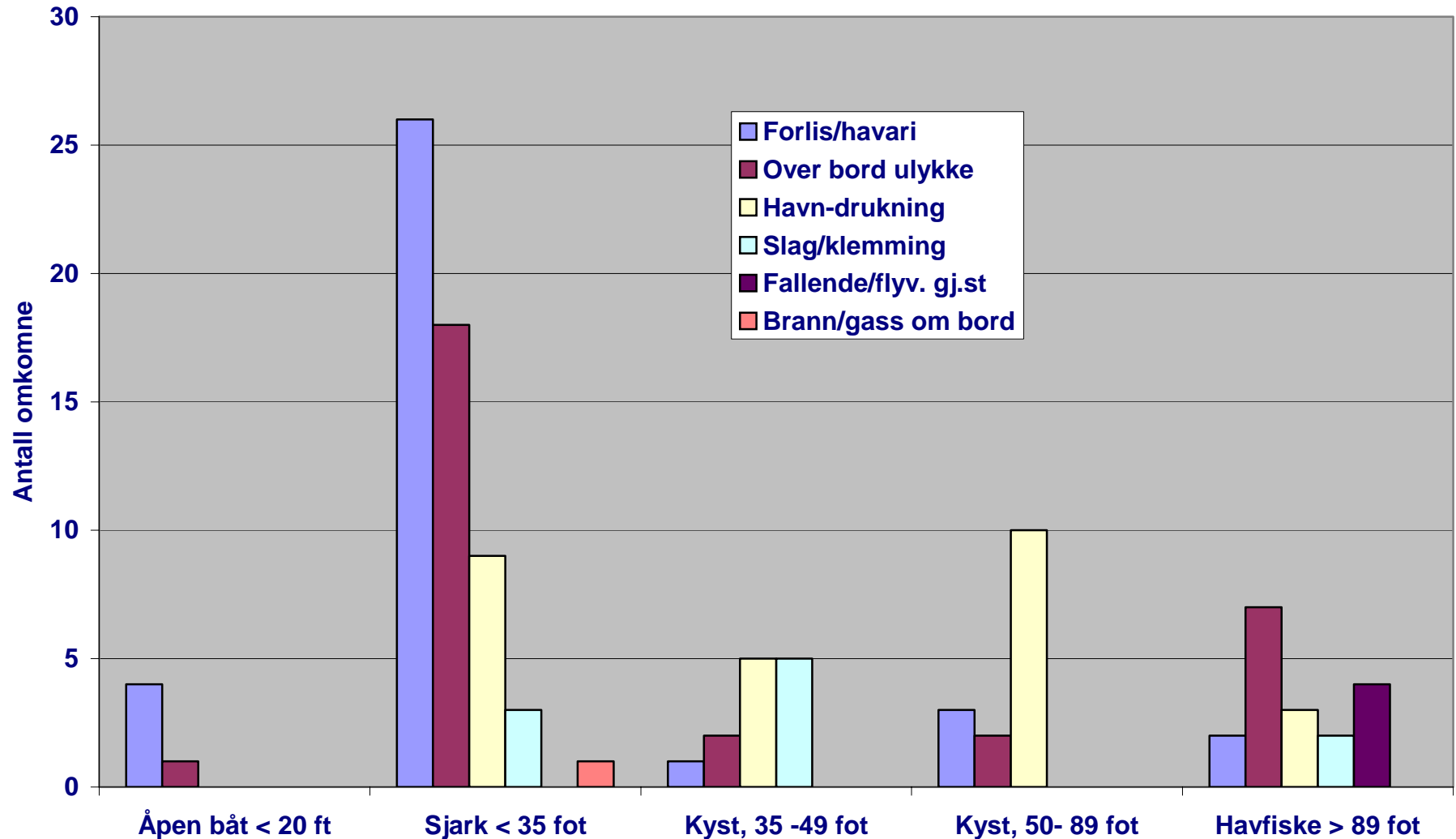
I denne tabell og neste figur er 3 fiskere som omkom på åpen båt i 2006 tatt med!

Ulykkestype	Åpen båt < 20 fot	Sjark, 20 - 35 fot	Kyst, 35 - 49 fot	Kyst, 50 - 89 fot	Havfiske > 89 fot	Sum flåte- grupper
Forlis/havari	4	26	1	3	2	36
Over bord ulykke	1	18	2	2	7	30
Havn – drukning	0	9	5	10	3	27
Slag/klemming	0	3	5	0	2	10
Fallende/flyv. gj.st	0	0	0	0	4	4
Brann/gass om bord	0	1	0	0	0	1
Sum fiskerulykker	5	57	13	15	18	108
Prosent fordeling	5 %	53 %	12 %	14 %	17 %	100 %

Dødsulykker blant norske fiskere fordelt på ulykkeshendelser og fem fartøygrupper for 10-årsperioden januar 1997 – desember 2006

Fiskerulykker - jan. 1997 - des. 2006 - fordelt på hendelse og flåtegrupper

Ulykkesutvikling 17-årsperioden 1990-2006

- Utviklingen i dødsulykker i den norske fiskeflåten viser følgende nedgang og økning i perioden 1990-2006:
- Inndeling i tre 5-årsperioder viser følgende tall:
 - Perioden 1990 – 1994: 131 omkomne / 26 omk. pr. år
 - Perioden 1995 – 1999: 64 omkomne / 13 omk. pr. år
 - Perioden 2000 – 2004: 43 omkomne / 9 omk. pr. år
 - 2-årsperioden 2005-06: 17 omkomne / 8-9 omk. pr. år
- Risikoutvikling: Antall omkomne pr. 10.000 årsverk
 - Perioden 1990 – 1994: 26 omk. pr. år ; risiko = 12,5
 - Perioden 1995 – 1999: 13 omk. pr. år ; risiko = 7,2
 - Perioden 2000 – 2004: 9 omk. pr. år ; risiko = 5,9
 - 2-årsperioden 2005-06: 8-9 omk. pr. år ; risiko = 7,3
 - Risikoutviklingen er beregnet ut fra utviklingen i antall registrerte fiskere og kalkulerte årsverk for B- og A-fiskere fra 1990 til 2006